

Kolumni 23.6.2010

TUPAKKAKOPPI

Turistia kummastuttaa Kemin kaupungintalon vanhan sisäänkäynnin eteisessä neliskanttinen akvaario, jonka sisällä harmaassa pilvessä seisoskelee tupruttelijoita. Pistävä haju kertoo akvaarion tarkoituksen silloinkin, kun se sattuu olemaan tyhjänä. Siellä tupakoi savuttoman työpaikan työntekijöitä, paraatipaikalla toivottamassa tervetulleeksi kahvilaan, jonka näköalatasanteelta voi ihailla merikaupunkia koko kauneudessaan.

Sauvosaaren sairaalan pihamaalle varastojen ja pyöräkatosten sokkeloihin livahtaa parin kolmen hengen porukoita tupakalle samoissa vaatteissa, joissa he hetken kuluttua hoitavat potilaitaan, suurimmalta osin vanhoja ihmisiä, joita pitää auttaa syömisessä ja liikkumisessa. Tupakalta tuoksuen, vaikka hoidettavana olisi astmaa sairastava tai hajuille allerginen potilas.

Kulttuurikeskuksen pieneen auditorioon mennessä seminaarivieras pysähtyy katsomaan komeaan tiiliseinäiseen huoneeseen, jossa istuu porukkaa tupakalla. Kyseessä pitäisi olla asiakkaiden tupakkahuone, mutta huoneessa istuu talon väkeä. Ulko-ovessa kuitenkin lukee, että tämä on savuton työpaikka.

Länsi-Pohjan keskussairaalan tupakkakatoksissa sisäänkäyntien välittömässä läheisyydessä ei enää pitäisi seisokella työvaatteissa tupakoivaa henkilökuntaa. Sairaanhoidopiirin valtuusto päätti kieltää suojavaatteissa tupakoinnin, eikä hoitohenkilökunnanlla ole työrupeamansa aikana sellaisia taukoja, jolloin he voisivat vaihtaa vaatteitaan. Tupakalle ei siis voi mennä silloin, kun on töissä.

Kemin kaupunginvaltuuston päätöksiä savuttomasta työpaikasta ei ole otettu tosissaan. Kaupungintalon turistisisäänkäynnin akvaario oli ensin asennettu valtuustosalin eteen, josta se yleisen paheksunnan vuoksi siirrettiin pois valtuutettujen silmistä. Kukaan ei ottanut vastuuta siitä, miten koppi ylipäätään oli voitu hankkia, kun valtuustossa oli jo päätetty, ettei uusia tupakkahuoneita perusteta.

Edellä olevissa esimerkeissä ei ole kyse pelkästään paheksunnasta. Kyseessä on huoli välinpitämättömyydestä päätettyjä asioita kohtaan. Katsotaan läpi sormien, odotetaan, että pöly laskeutuu, asia unohtuu, kukaan ei enää välitä. Tällä tavalla asioita hoitaen ei voi olla miettimättä, kuinka monissa muissakaan asioissa päätöksiä ei panna toimeen, koska niistä ei pidetä tai niitä ei arvosteta. Ja samaan aikaan pohditaan sairaslomien vähentämistä, terveyden edistämistä, varhaista puuttumista. Kaupungin ylimmällä tasolla tehdyllä päätöksellä haluttiin edistää terveyttä, mutta toimeenpanossa on epäonnistuttu.

Ritva Sonntag